

צילם : אמנון זלינגר

**תגובתו של ארנון למאמר אל תהפכו את הקיבוץ לעוד שכונה עירונית
מאת האדריכלית דבורה ורדית בר אילן**

שלום יהודית, המאמר מצוין !

מצידי שכל עניין הקרקעות לא יופרט והקרקע תהיה ברשות הקיבוץ כפי שעד היום
היה.

החשש הגדול שלי שברגע שהקרקע תופרט, יפסק להתקיים הקיבוץ, כאותו מרחב
שכאן צוין במאמר.

בעניין חניה ליד הבית, איחרנו את הרכבת כנראה, דרושה השקעה מאד גדולה
בתשתיות על מנת להסדיר

מספיק חניה בפריפריה ולא בצמוד לבתים. העניין האידאולוגי כאן נכנע... לנוחיות
של היום יום.

השאלה היא איך לשמור על פרטיות ויחד עם זה גם על שותפות של החברים, ככל
שהפרטה מתחזקת

השותפות הקיבוצית נחלשת, זה יגיע מהר מאד לכך שנריב על חשבון מי נשקה עצים
ודשאים.

לי מאד חשוב שלא נקים גדרות בגבול מגרש ונשמור על מרחב פתוח בסביבת
המגורים.

להשתמע, ארנון

הירות בדרכים בכביש הספרייה ובכביש הבריכות

בימים אלה מושלמות עבודות סלילת כביש, חניות ומדרכות בקטע שבין הנה"ח לספרייה וכן בכביש הבריכות. עבודות אשר החלו במאי האחרון.

צוות בטיחות בדרכים אשר הוקם במטרה להאיר ולסייע בכל הנוגע לנגישות מיטבית ובטוחה ביישובנו, מבקש לוודא שטרם פתיחת הציור לציבור יש לבדוק שהדרך תהא נגישה, מתומררת ותקנית וכן מותאמת לאוכלוסייה (תמרור תקין, אמצעי האטה, סימוני כביש ועוד). כמו כן רצוי לוודא שיש מעבר תקין להולכי רגל משני צדי הדרך, הנמכת מדרכות וכיו"ב.

מבירור שערכנו מול גורמים בוועדת תכנון הובהר שהפרויקט לא לווה על ידי יועץ תנועה, ומכאן עולה חשש שהפרויקט יסתיים ללא אמצעי הבטיחות הנדרשים לרבות נגישות לתושבים.

נשמח להיות לעזר בפרויקטים הבאים ובעיקר בפרויקט הנוכחי וכן ליצור שיתוף פעולה הדוק בכל הנוגע לקשר עם הציבור כדי להבין את הצרכים ולתכנן את אמצעי הבטיחות הנדרשים.

בתקווה לקיץ שקט ובטוח,
צוות בטיחות בדרכים

גלעד מינץ הבהיר שאין צורך ביועץ תנועה. צוות תשתיות של הקבוץ מטפל בעניין ועכשיו הדרך יותר בטוחה מקודם.

אסף אוזן (רכז צוות הבטיחות) שאל איזה ידע מקצועי יש לוועדה?

צילם : אמנון זלינגר

הערה והארה

האם הירוק בקבוץ הולך להתייבש?
מאחר ואין לנו אפשרות להשקות גם דשאים, גם שיחים וגם ובעיקר גינות גדולות,
איך אפשר לשמור את היופי של הגינות הגדולות – שבעיקרן ממלאות את העין והלב
בירוק – שלא ייעלמו?

תלמה

הארה זו כתבתי לפני פרסום הכתבה של האדריכלית ורדית בר אילן
בעקבות הכתבה של האדריכלית דבורה ורדית בר אילן אני שוב שואלת איך ישמר
הירוק בקבוץ, איך נשמור על כך שמכוניות לא תסענה בדהרה בתוך הירוק? והאם
לא יהי נכון לאפשר השקיה אחרת לכל אלה שמחזיקים גינה גדולה? האם באמת
צריך לייבש את הגינה?
אני יוצאת בקריאה לא ליבש את הדשאים פרטיים כביכול! לא לייבש את הגינות
המוריקות – מושקעות!

התחלתי בירוק.... רציתי לספר עד כמה עצוב, שאדם הבא להתקין "חבית" אומר
לי, שאני צריכה ליבש את הגינה!
אבל מאחר ויש כל כך הרבה דברים שאנו כבר לא שולטים בהם נוסף גם הנוי,
שהוא היום מיזם של הועד... אז יש נוי פרטי ויש נוי ציבורי, יש נוי של הרחבה, נוי
של בית ה בניס, נוי של בריכה ונוי של בית קברות ואין מיס!!! אז מה עושים?
בונים כבישים רחבים וחניות – שזה בהחלט חשוב – אבל מה יישאר לנו – אלה
שקצת רוצים ומוכנים להשקיע גם שיהיה ירוק ופורח?
וכך גם בעוד נושאים הקשורים בחיינו הקיבוציים.
מה שטוב באמת – זה שבאים בנינו הצעירים וגם נכדים וממלאים את החלל
הקיבוצי בצהלות שמחה.

תלמה

רבקה קלנר יצאה לפנסיה אחרי 44 שנות עבודה בענפי השרות בקיבוץ.
היא עבדה במטבח כמבשלת ובחינוך כמטפלת ומילאה שורה של תפקידים חברתיים
בקבוץ השיתופי – סדרנית עבודה, מחסנאית בגדים, פעילה בוועדת בריאות ו-15
שנים מופקדת על הדאגה למשקפיים.
בעשור האחרון (מאז ההפרטה) עבדה במועדון, בתפירה ואחריות על הדואר הייתה
גולת הכותרת של עבודתה. העבודה בדואר הייתה תובענית וקשה, עקב הצורך
לתאם ולהתחשב בעבודתם של אנשי הדואר ואי הסדרים התכופים בעבודתם, אף
עפ"י כן השתדלה לתת שרות טוב לאנשי הישוב ועל כך גאוותה.

נאחל לרבקה בריאות נחת והנאה מהחופש.

האוצר יוזם הצעת חוק שתשנה את שיטת המיסוי בקיבוצים

שר האוצר משה כחלון מקדם הצעת חוק שתשנה את שיטת המיסוי בקיבוצים המתחדשים. הכוונה לבטל את הסידור הקיים לפי המס המוטל על הקיבוץ בנוי על ממוצע ההכנסות של כלל החברים (סך כל ההכנסות מעבודה מחולק למספר החברים), ולהפכו למס אישי כמו זה המוטל על כלל האוכלוסייה. ההצעה מופיעה בפרק המיסוי של חוק ההסדרים החדש והיא כוללת שינוי של מדרגות המס לגבי חברי קיבוץ וגם שינוי של מבנה נקודות הזיכוי.

האוצר מקווה להשיג מהקיבוצים באמצעות החקיקה החדשה סכום של כחצי מיליארד ₪ בשנה. 300.000 ₪ הכנסות ממס הכנסה ו- 200.000 ₪ מביטוח לאומי. מרשות המסים נמסר לעיתון כלכליסט: "רשות המסים אכן מקדמת במסגרת חוק ההסדרים תיקון שיסדיר את מיסוי הקיבוצים ויתאים את החקיקה למצב הקיים. במקביל מתנהלת גם הידברות בעניין בין נציגי הרשות לנציגי התנועות הקיבוציות." בתנועה הקיבוצית מבקשים ללמוד את הצעת החוק החדשה, כדי לדעת כיצד להגיב.

יעקב לזר

**מצורפים דברים על עמדת התנועה הקיבוצית.
החברים מוזמנים להתייחס.**

על מה אנחנו נאבקים

בניגוד לפרסומים השונים, הקיבוצים מעבירים על פי החוק כ-600 מיליון שקלים מידי שנה תשלומי מס הכנסה לראשות המיסים. נתוני רשות המיסים שפורסמו בתקשורת הם חלק ממסע הסתה חסר כל בסיס ואנו קוראים לאוצר לחדול ממנו לאלתר.

בכוונת משרד האוצר להביא לתיקון חקיקה מהיר וכוחני, במסגרת חוק ההסדרים, את נושא מיסוי הקיבוצים ללא דיון וללא יצירת הסכמות. על פי ההצעה, פועל משרד האוצר לערוך שינוי מהותי ביותר בדיון, הקובע את אופן מיסויו של הקיבוץ, תוך שינוי ההסדרים הקיימים בדיון מאז ימי בראשית, וקביעת עקרונות חדשים בכל הקשור עם המיסוי הקיבוצי. אין אף חבר קיבוץ שמשלם פחות מס ממקבילו בעיר. חלק ממס החבר מופנה לטובת ערבות הדדית, ותשלומי פנסיה לחברים הותיקים, כפי שנקבע

בעת עיצוב המדיניות של מוסדות המדינה כלפי שינוי אורחות החיים, בקיבוץ המתחדש, בוועדת פרידה ישראלי.

אנו בטוחים שניתן למצוא את הדרך המוסכמת לגביית מס מהקיבוצים בלי לחסל אותנו במחטף. אנחנו מוכנים לדון ולהגיע להסכמות וקוראים לשר האוצר להפגש אתנו בהקדם. אנחנו לא רוצים טובות או הטבות. אנחנו מבקשים לשלם מס שמתאים לצורת ההתאגדות שלנו כשותפות קיבוצית, ככל שותפות אחרת בישראל. כך שההכנסות הן של השותפות וכל אחד מהשותפים משלם מס לפי החלק אותו הוא מושך, כתקציב, מרווחי השותפות.

מדובר בנושא מורכב ביותר אשר עלולה להיות לו השפעה מרחיקת לכת על הקיבוצים ועל הרעיון הקיבוצי בכלל, ועל יכולתם של קיבוצים לספק לחבריהם את סכומי הערבות ההדדית - כחובתם על פי דין. הצעת החקיקה שמשרד האוצר מבקש לקדם, בחקיקת בזק בחוק ההסדרים, איננה מתאימה לדעתנו למציאות הקיימת בקיבוץ. הליך לימוד הנושא ותיקון החקיקה בהתאם לא מוצה. אנשי המקצוע ברשות המיסים שבחנו את הסוגיה התעלמו בעקביות ממהותו של הקיבוץ. בנוסף לכך הם התעלמו מקיומה של הערבות הדדית כנדבך מרכזי בליבו של אורח החיים הקיבוצי (לה מחויבים כל הקיבוצים מתוקף תקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005). אנו קוראים לשר האוצר למצוא במשותף את הדרך להגיע להסכמות תוך שמירת אופיו ואורחות החיים של הקיבוצים.

מכתבו של ניר מאיר מזכ"ל התק"צ לחברי הקיבוצים.

חברות וחברים,

שר האוצר משה כחלון החליט להעביר בחוק ההסדרים, במחטף חד צדדי וכוחני שינוי הרסני של שיטת המיסוי הקיבוצית באופן שיפגע בבסיס הערכים ואורחות החיים שלנו.

החלטה אומללה זו, מגיעה לאחר שורת גזירות קשות שמשרד האוצר בראשותו מנסה להשית עלינו בשנה האחרונה. "גזירות כחלון" מכות בנו, הקיבוצים, לכל רוחב הגיזרה בכל תחומי העשייה והפעילות: פגיעה אנושה עד כדי חיסול החקלאות על כל ענפיה, מענף הפטס, דרך ענף המדגה ועד

משק החלב. פגיעה מתמשכת בעצמאות החינוך הקיבוצי הייחודי, בלימת כמעט כל אפשרות לחדש את הבניה ולקלוט תושבים חדשים וכעת ניסיון כוחני לתקוע את המסמר האחרון בארון ולחסל את הבסיס עליו יושב הרעיון הקיבוצי משחר קיומנו: הערבות ההדדית והשיתופיות.

עד כה סירב שר האוצר לשבת איתנו ולמצוא פתרונות מוסכמים. לכן, **אין לי אלא לקבוע כי שר האוצר כחלון שם לו למטרה לחסל את התנועה הקיבוצית.** את זאת לא נוכל להרשות. התנועה הקיבוצית היא תנועה חזקה וגאה. לא נאפשר ל-106 שנות קיבוץ להימחק כלאחר יד על ידי החלטות של פקידים ובאמצעות חקיקה במחשכים בחוק ההסדרים.

המאבק שאנו מנהלים הוא מאבק קשה מול שר אוצר ופקידים שאינם מכירים בנו ובתרומתנו למדינה, לחברה ולא פחות מכך, לכלכלה הישראלית ותרומתנו, כולכם יודעים עד כמה רבה ומשמעותית. הגזירות החד צדדיות של האוצר צריכות להדאיג את כולנו. הן משפיעות על הקיבוץ שלכם, על הקהילה שלכם, על המשפחה שלכם ועל אורח החיים הקיבוצי שיקר כל כך לכולנו.

מי שלא נלחם על המשך קיומו, איש לא יילחם את מלחמתו במקומו. אין לנו ברירה אלא להתייצב בכל כוחנו מול הניסיונות הכוחניים לפגוע בנו ללא הידברות וללא כל ניסיון ליצירת הסכמות. במאבק זה עומדים מאוחדים איתנו, חברינו ושותפינו לדרך, חברי הקיבוץ הדתי.

מה אנחנו מבקשים משר האוצר? קודם כל שידבר איתנו על מנת להגיע להסכמות. אנחנו לא אוייבי המדינה ואיננו מחפשים מלחמות. אנחנו לא צריכים טובות, לא מבקשים הטבות או חוקים הייחודיים רק לנו, אלא זכויות וחובות כמו שישנן לכל אזרח אחר במדינה, ולשלם מס באופן המתאים לצורת ההתארגנות שלנו כשותפות קיבוצית. מה שנכון וצודק לשותפות של רואי חשבון או עורכי דין, נכון וצודק באותה מידה לשותפות של קיבוצניקים בדגניה, בסעד, בנחל עוז ובמשמר העמק.

מה אנחנו מבקשים מכם? שתהיו מעורבים. שתסבירו את עמדתנו ושתלחמו איתנו בקרב החשוב על דעת הקהל בכל זירה שתמצאו לנכון. בפייסבוק, בטוויטר, בטוקבקים ובאתרי האינטרנט. אלה הן הזירות בהן אנו זקוקים לכם כעת.

בימים אלה אנו נערכים למאבק על שמירת אורח החיים שלנו. נמשיך ונעדכן אתכם באופן שוטף.

בברכה והערכה רבה,
ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית.

הומג' למדרכות של פעם.

בהקשר לכיכר על דרך צפית כפר מנחם!

כשהיינו קטנים הקיבוץ טרם השכיל לבנות מדרכות. וכל גשם היה גורם לבוץ וכל מקום ציבורי שדרכו בו הרבה כמו חדר קריאה, הכניסה לחדר אוכל. הכל נשא אופי דרוך של ביצה. לכולם היו מגפיים כמובן, לא היה ניתן לעבור ממקום למקום. במקומות הציבוריים היו מפוזרים שבבים, בעיקר בחדר האוכל. לפעמים קש והיו מונחים שקים. בשקי היוטה הללו ניגבו את הבוץ, קצת לא לגמרי. היו מגרדי נעליים בחוץ, כך מי שבא עם גושי בוץ גדולים, או זבל פרות היה מקפיד קצת יותר בניגוב. כך גדלנו והכול היה נראה נורמאלי. להסיע את האוכל לבתי ילדים בנו עגלות ברזל כבדות טרום מדרכות. והאוכל היה תמיד נשפך עקב הטלטלות של ניסיונות עבירות. יום אחד נמאס והחלו לבנות מדרכות. המדרכה הראשונה הייתה מחדר האוכל לכיתה הראשונה. חדר-האוכל היה מזרחית לחדר האוכל של היום. הוא היה בעצם צריף וכלל גם מטבח ומטבח ילדים ואף מחסן. בחוץ היי עץ פיקוס גדול שעליו ניתלה פעמון חתיכת מופה חרוטה של צינור "12- ולידו (מקש) - מוט ברזל ששימש "ענבל", באמצעותו קראו לאספות או לכיבוי שרפה. כפי שעושה הכומר בקהילות קטנות בעולם. חג גדול כל הקיבוץ בא לראות את התחלת היציקה של המדרכה הראשונה בעצם אפילו אנשים מבוגרים שבדרך כלל אינם סקרנים. כולם באו לראות את היציקה. אני זוכר, שחפרו את התוואי כדי ליישרו. אני זוכר, שהניחו ברזלים וקשרו אותם בצורת רשת, אני זוכר, שתחמו את הקצה בקרשים שהגימור יהיה ישר. כל המדרכה הייתה מפולסת מראשיתה ועד תומה. ובקנטים דפקו ליסטים, כדי שכשירידו את הלוחות תישאר פזה. הם סיימו בבטון דליל מלמעלה (ללא חציץ), קראו לבטון הנ"ל שמנת, כדי שיהיה נוה לישר מלמעלה בעזרת לוח מהוקצע שהחליק על הקנטים בידיהם האמונות של הבנאים. כך המדרכה שהחלה בחדר האוכל ונמשכה עד לכיתה הראשונה, שאז הייתה כיתת איילה. אני חושב שהיציקה והנוכחות וההשתתפות של כל הישוב, לא ענינה טכנית כפי שאני מנסה בטקסט זה אלא עתיד חדש, של התחשבות בתושבים ובילדי המקום, אולי חלק מהתושבים שבאו מערים מסודרות בח"ל (אירופה) פינטז לעצמו, שכבר עוד רגע קט יסעו פה מכוניות ותהיה תאורת חצר אולי תאורת גז! ואף תהייה עוד משרה "מסיק פנסים). לי זכורה היציקה ממש כיום מכונן חג עוד שנה ועוד שנה והמדרכה הגיע גם לכיתה האחרונה. (הכיתה שלי). כשבנו את המוסד מספר שנים מאוחר יותר ועדיין לא הגיע הלשם מדרכה עשו קטע מבלטות - הקטע מברכת השחייה עד לכיתה הראשונה. כי זה "זמני". שנים זה שימש מסלול ריצה ל-60 מטר. זה היה "כביש הסרגל" של כפר מנחם יותר ישר מישר. על קטע זה סיפור בהמשך. נ.ב: כאשר בנו את התשתית של המדרכה, ניסו לכלול במסלולה יותר ויותר בתים. המדרכה כללה בדרכה מהמטבח דרך חדר-אוכל, מטבח ילדים, מרפאה, מזכירות אז הקומה הראשונה של מגדל המים, צמוד לחדר הקריאה אז צריף ירוק עם מרפסת ארבעה

כיווני רוח, שהייה עבורנו מסלול אקסטרים לסקייטיים. זאת הייתה היציקה הגדולה בכפר מנחם שבה נקבעו סטנדרטים ליציקה, שכל יציקה נעשית ע"י חברים ולא ע"י כוח שכיר. לפני כן לא יצקו תקרות כי הן היו כולן תקרות רביץ. לכן זו הייתה נחשבת מיוחדת כל כך. אני זוכר את היום בו הגיעו עד לבית הילדים האחרון. למחרת הלכתי בגרביים עד חדר האוכל. אבל לא פעם אחת אלא 10 פעמים. וחשתי את הפלא כמו גרבי. בהמשך השנים נעלם הבוץ מנופינו מישהו שר בעת ההיא "נלבישך שלמת בטון ומלט". כך אני חגגתי את המאורע. זאת הייתה החגיגה הקטנה שלי. לפני כן הייתי לעיתים משאיר את המגפיים תקועים בבוץ בדרך מהכיתה הביתה. ללא אפשרות למשות אותם משם. הייתי אז מגיע הביתה וצריך היה לכבס וליבש את הגרביים עד הערב. פעם ב'רגון המקומי לא אמרו חציתי את הקיבוץ אלא "חציתי את המחנה". אני זוכר את עצמי (כחלק מקבוצה) 10- דקות אחרי הפסקת הגשם רצים על המדרכה הלוח וחזור.

[1] במטבח ילדים לא בישלו ילדים, אלא בישלו עבור ילדים.

צילום: אמנון זלינגר.

חוגי העשרה בסטודיו סעידי 2015-2016
"כל ילד הוא אמן. הבעיה היא איך
להשאירו אמן גם כשהוא גדל
(פאבלו פיקאסו 1881-1973).

כן. זה כ- 40% ממה ש"יצרנו" בחוגי ההעשרה. מטרת הפעילות נשארה כפי שהייתה לפני שנה ושנתיים – להעשיר את הילד ולנגוע באותן זוויות באישיותו, אשר אינן להתייחסות וכיסוי דיין בשעורים בבית הספר.

כל מה שנלמד ונוצר בחוגים אלה בא כהשלמה ובתיאום עם החומר הלימודי ומחזק ומרחיב את כיווני נטייתו ודמיונו היוצר של הילד, במיוחד בגילו הצעיר מאד כאשר נוצקים יסודות אישיותו לעתיד.

תכנית הפעילויות בפגישות התפתחה תוך כדי הביצוע עם הילדים, תוך יישום, חזרה, וההטמעה לפי יכולתו והבנתו של התלמיד באופן כמעט פרטני. כך עברנו מתחנה לתחנה, חומרים שונים ומידות יישום בחומר ובצבע כ- 6 תחנות במה לך הפגישות ב- 2015-16.

דגש מיוחד הושם על נושאי צבע-צורה-ותנועה. נעזרנו במשנתם של אמנים ידועים מהמאות ה-15-16 – קרווג'ו, רובינס, רמברנדט ואחרים ועוד אמנים בני זמננו – הפסל הנרי מור (1898-1986) מבכירי הפסלים של המאה העשרים, כמו גם הציירים וסילי קנדינסקי (1866-1944), יעקב אגם (1928) והאמן והמעצב דודו גירשטיין (1944) ואחרים.

כבראשית דפים אלה, נחדד את אמירתו של גדול אמני המאה ה-20 פאבלו פיקאסו, אשר מוכיחה את גישתו הילדית והראשונית לאמנות, כפי שמתואר בשנות יצירותיו בציור, פיסול, קרמיקה. לאמור – ליצור אתגרים,

להגיש, ליזום, לתת ולהנחות כמו
 לחרוש, לזרוע ולהשקות ואז הם,
 הם אלה יצמחו ויצרו לפי מודל עצמי
 סביבה לחינוך הדורות הבאים.
 לחזוק דברנו בנושאים האמורים
 פעילות חוגי ההעשרה הנה מספר שורות
 מתוך ספרו של הצייר, הפדגוג
 ואיש הרוח – משה טמיר (1924-2004).
 וכך נכתב:

”לפעילות היוצרת מקום מיוחד
 בעולמו של הילד שהחל זה
 עתה את צעדיו הראשונים בעולם
 הלימוד המופשט. הצבע, הצורה,
 החומר – מדברים בשפתו והוא
 יכול להביע עצמו בהם בחופשיות ופחות
 מעצורים מאשר במילה הכתובה,
 על-כן לשילוב הלימוד העיוני בהמחשה
 באמצעים פלסטיים ערך רב, בדרך
 זאת קל יותר לילד להבין את החומר
 הנלמד, הוא חש קרבה גדולה יותר
 ועניין, והוא מצליח להטביע את חותמו
 האישי בחומר הלימוד. בפעילות
 זאת יש גם מתן פורקן לדמיון
 וליצירתיות של הילד, תוך כדי
 הקניית ערכים אסתטיים וחינוכיים
 ומיומנות בעשיה אמנותית. המורה
 בכיתות הנמוכות יכולה להיעזר
 בהדרכתו של המורה לאמנות.
 יש להיזהר בעת הקניית המיומנות
 ובעיבוד פלסטי שלך הנושאים
 וללכת מהקל אל הכבד, תחילה לבחור
 בדרכים הקלות לעיבוד, כדי שהקשיים
 לא ירתיעו את הילדים.”
 (הוצאת משרד החינוך 1976)

בדרישה ופניה ממספר הורים וסבים, אנסה
 ליצור מפגש חוג הורים וסבים מדי פעם,
 על מנת להרחיב את הבסיס להבנת
 תהליך היישום של מפגשי ההעשרה
 עם הילדים-נכדים.

צילום: אמנון זלינגר.
 בתודה עמוקה
 לילדים להורים ולסבים.
 סטודיו סעידי 2016

מאיר: "אין ספק כי עצירת הבניה בקיבוצים היא איום אסטרטגי על המשך קיומה של התנועה הקיבוצית. אורגן שאינו מסוגל לצמוח ולהתחדש אינו בר-קיימא. דווקא בתחום הזה היו השנה הישגים לא מבוטלים. לא, עדיין לא ניצחנו בכל המאבקים. עדיין לא הגענו למנוחה ולנחלה"

הפריט הבולט ביותר בלשכת מזכ"ל התנועה הקיבוצית, ניר מאיר, הוא תמונת פאזל גדולה המורכבת מתמונות 70 קיבוצים. את התמונה קיבל ניר מאיר מחבריו ב-ק.מ.ה והיא מבטאת את החוויה המשמעותית ביותר, אשר עיצבה את תפיסת עולמו הקיבוצית.

מאיר, אשר הקים את ק.מ.ה נתן לה גם את שמה - 'קבוצת מנהלים הטרוגנית' שקמה ופעלה להטמעת סטנדרטים ותפיסה מגובשת, מושכלת ומרושתת לניהול הקיבוצים.

לדברי מאיר ביסוד השם הזה עומדת תפיסתו את מציאות: "הקיבוצים מאוד מאוד דומים, אבל לכל אחד ייחוד משלו. מוסדות התנועה, נועדו לשרת את רצון וצרכי החברים והקיבוצים, ואלה, אינם בהכרח זהים".

מנקודת המוצא הזאת ניתן להבין כי תפקידו של מטה התנועה הוא לשמש כ'קבוצת אינטרס' שכל תכליתה לדאוג לזכויותיהם המיוחדות של הקיבוצים וחבריהם, האמנם ?

"חלילה. זו השקפה רדודה למדי. בחברה הישראלית שאיבדה את הכיוון, בכלכלה הניאו-ליבראלית שהושלטה כאן ובתרבות הפוליטית המאפיינת את ישראל 2016 יש לנו תפקיד חשוב מאוד. אלא שלאורך כמה שנים ובפרט בשנה האחרונה, כמזכ"ל התנועה הקיבוצית, אני מזהה גורמים בעלי עמדה ורבי השפעה הסבורים כי התנועה הקיבוצית סיימה את תפקידה ההיסטורי. לשיטתם של גורמים אלה, במשרדי הממשלה השונים, ברשות מקרקעי ישראל ובמשרד המשפטים, גורלה של התנועה הקיבוצית, נחרץ, להישאר בדפי ההיסטוריה כגורם משמעותי ביצירת התנאים להקמת המדינה, אבל בתנאי ישראל 2016 שוב אין לה כל ייחוד או תפקיד, ועליה להימוג. כאשר אלה התנאים על המגרש, התפקיד של מוסדות התנועה הוא לאפשר לקיבוצים לשרוד להתפתח ולמלא תפקיד משמעותי בחברה הישראלית. אלא שתנאי הכרחי אך ממש לא מספיק הוא ההישרדות, לכן אין לנו ברירה ואנו נאלצים להשקיע מאמצים גדולים והמון זמן במאבק על עצם יכולתנו להמשיך ולהתקיים כקיבוצים. אבל אסור לטעות, זאת אינה תכלית קיומה של התנועה".

האם זאת הסיבה להצעתך למנות בממסד התנועתי תפקיד חדש - משנה למזכ"ל? "בדיוק. בכדי להצליח להתמודד עם כלל האתגרים, ובמקביל להגדיר ולפתח את הכלים בעזרתם נוכל למלא את ייעודנו, נידרש זמן ניהולי נוסף, ברמת הניהול הבכירה ביותר".

אתה יכול לומר משהו על אותו תפקיד ועל הכלים הנדרשים לקידומו?
בשמחה. להבנתי תפקידה של התנועה הקיבוצית הוא לנסות ולהציע לאזרחי ישראל אלטרנטיבה מוסרית, ערכית ודמוקרטית שתאפשר להם לבנות כאן חברה טובה יותר צודקת יותר, כזאת שלמענה הקמנו את מדינת ישראל.

סליחה, הדברים נשמעים כמו סיסמה. אתה יכול לפרט קצת איך ? באילו דרכים? ובאילו כלים?

"אענה בקצרה. כי התשובה לשאלה הזאת יכולה למלא את כל העיתון. אבל הנה, בראשי פרקים: אני סבור כי מאז נאלצה ממשלת ישראל לקבל את התכנית לייצוב המשק, באוגוסט 1985, התחולל כאן סחף נורא, אשר הפך את ישראל למדינה ניאוליבראלית קיצונית. הדבר מוצא את ביטויו בתחומים רבים. לא אכנס כאן לדוגמאות כי תקצר היריעה. הדרך היחידה להתמודד עם המציאות הזאת היא, לדעתי, בבניית 'מודל אלטרנטיבי', שיוכל להוות דוגמה לחברה הישראלית. הקיבוץ היה בעבר מודל כזה, אלא שהקיבוצים, בהיותנו ישובים נפרדים, לרוב בניתוק, בפריפריה, לא הובנו ולא נלמדו כראוי על-ידי החברה הישראלית. מי שרוצה להדגים ברצינות את מהותו של המודל האלטרנטיבי, צריך לעשות זאת בתוככי החברה הישראלית. הכלי האולטימטיבי לכך הם הקיבוצים העירוניים ופעילויות ביניהם להם אנו שותפים. הבסיס לעשייה זאת הם עקרונות הקואופרציה הבין לאומית. נושאי הבשורה - חניכי תנועות הנוער, בקבוצות הבוגרים, המממשים כבר היום את החזון הזה, הלכה למעשה. אלא שהם מעטים מידי, עניים מידי וחסרי יכולת הישרדות. תפקידנו יהיה להשתמש ביכולות המשופרות האגורות אצלנו בכדי לקדם ולתמוך בפעילות הזאת. מתוך תפיסות אלו, שמתן בשנתי הראשונה בתפקיד דגש רב לעיסוק בנושא הקואופרטיבי ולניסיונות לשקם את מערכות היחסים עם תנועות הנוער ועם תנועות הבוגרים.

ברשותך, נעבור לנושא המעיק על כל חברי הקיבוצים. שאלת חידוש הבניה -
אין ספק כי עצירת הבניה בקיבוצים היא איום אסטרטגי על המשך קיומה של התנועה הקיבוצית. אורגן שאינו מסוגל לצמוח ולהתחדש אינו בר-קיימא. דווקא בתחום הזה היו השנה הישגים לא מבוטלים. לא, עדיין לא ניצחנו בכל המאבקים. עדיין לא הגענו למנוחה ולנחלה, אבל בזכות רוח גבית משמעותית שקיבלנו מאביגדור יצחקי, ראש מטה הדיור, יש היום מודלים מעשיים אחדים הפותחים דרכים להתקדמות בפני כ-70% מן הקיבוצים. רק השבוע קיבלתי מכתב מ"מ ראש רשות מקרקעי ישראל, עדיאל שמרון שמאשר את הסיכום שיש בינינו - המנהל יקדם את 'חלופת האגודה' בשיתוף עם כל קיבוץ שיבחר בכך. שמרון כתב לי בצורה שאיננה משתמעת לשתי פנים - קיבוץ שייכנס למסלול 'חלופת האגודה' יקבע את המחיר. כל קיבוץ יבחר את המודל המתאים לו. באשר לקיבוצי המרכז, אנו עומדים ערב הדיון בבג"צ בעתירה שהגישה התנועה עוד לפני בחירתנו. אם נצליח לחדש בעזרת העתירה הזאת את זכויותינו כפי שהיו בעבר, ונזכה ללגיטימציה לחלופת הפיקדון, נשיג את הפתרון הנכסף.

ואם בג"צ יחליט אחרת?

תשובה : עלינו לעשות הכל בכדי להגיע למצב של "חייה ותן לחיות" אם לא נגיע, נצטרך לבחור דרכי התמודדות והתגוננות אחרות.

אילו אתגרים נוספים ניצבים בפני התנועה הקיבוצית בימים אלו?

"הנושאים בוודאי מוכרים היטב לחברים ואנחנו עוסקים בכך בכל ימות השנה, לכן אסתפק בכותרות: האיומים על החקלאות הישראלית, הניסיון להגדיר את פעילות הארגונים האזוריים כ'פעילות קרטליסטית', האיום על שיטת המיסוי הקיבוצי, סוגיית הקרקעות החקלאיות ועתידן, הלגיטימציה לזרם חינוך ייחודי משלנו ועוד. כל אלה איומים חיצוניים הנובעים מן התפיסה שצינתי קודם הגורסת כי הקיבוץ הפך לישוב קהילתי ואין כל הצדקה להעמיד לרשותו "כללי משחק" ייחודיים. ישנם גם אתגרים פנימיים לא מבוטלים, עימם נצטרך להתמודד - עדכון מבנה מטה התנועה, כך שיהיה אפקטיבי לאתגרים הניצבים בפנינו - ואני כאמור רואה בהכנסת משנה למזכ"ל כחלק מעדכון זה, השלמת תהליך איחוד התנועות, הדיון וקבלת החלטות עקרוניות בסוגיית מבנה תקציב התנועה עם תחילת הדיון בהמלצות ועדת "רן כוחן", הצמחת שדרת ניהול צעירה דינמית ומעודכנת בקיבוצים ובמטה התנועה, ועוד.

אחרי כל זה - איך אתה מסכם את השנה הראשונה בכיסא המזכ"ל?

"נכנסתי לתפקידי שנה וחצי אחרי כניסתו של איתן ברושי. הבנתי כי התנועה הקיבוצית היא 'ספינה כבדה' וכי לא יהיה זה נכון לסובב את ההגה שלה מצד לצד בפראות. לכן קבעתי כי התנהלותי תהייה איטית וסבלנית. אני חושב כי עמדתי בכך לא רע. אבל, שלא תהייה טעות. השינויים בוא יבואו, לאט אך בנחישות. אני מבקש לאחל לכולנו כי נשכיל להתארגן באופן יעיל ונכון מול אתגרי העתיד.

לפנין. אורן. אלה צנה ואלפי ברכת ברוכים הבאים והתעלות מוצלחת

למען קופנסט. מרים ואיליה וכל המשפחה ברכות חמות
להוצאת הנכד והנין שקי יחזקאל בן אלהומית וצוז.

לנעם אלהומי צותן. נועם ורות ברכת ברוכים הבאים והתעלות מוצלחת

במייל היישובי עודכן הציבור אודות ההתפתחויות הקשורות לאתר הפסולת
"דלילה" ודרך הגישה אליה. הוגשה התנגדות מטעם הציבור לדרך הגישה המוצעת.
התושבים עודכנו בדבר תוכנית משרד הפנים להקים עיר חרדית בשטח המועצה
בצמוד לאשכול היישובים הצפוני ממזרח למחנה שער אברהם.
פורסם מכתב ההתנגדות של המועצה האזורית יואב להקמת היישוב.

הגליון הבא של "בקיבוץ כפר מנחם" יופיע ערב ראש השנה תשע"ז
ויעמוד בסימן התחלות חדשות ואיחולים לקהילה לקראת השנה החדשה.
חברים מוזמנים להביא דבריהם.

יהודית אפרתי

עם סוזי והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות

רוזי שינדלר

עם אילת וחנה והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות

מיכל ז'ורנו